

УНИВЕРСИТЕТ ЗА НАЦИОНАЛНО И СВЕТОВНО СТОПАНСТВО

СТ А Н О В И Щ Е

От: *проф., д.ик.н. Росица Добрева Чобанова* *Институт за икономически изследвания при БАН.*

Научни специалности: Политическа икономия, Народно стопанство (вкл. Регионална икономика и история на народното стопанство), икономика и управление (по отрасли).

Относно: конкурс за **доцент** по научна специалност „Политическа икономия (дигитална икономика)“, професионално направление 3.8.Икономика, научна област 3.Социални, стопански и правни науки в УНСС.

1. Информация за конкурса

Конкурсът е обявен за нуждите на катедра „Политическа икономия“/ Общикономически факултет на УНСС, съгласно Решение на АС № 4./28.06.2023. Участвам в състава на научното жури по конкурса съгласно Заповед № 2645.13.10.2023 на Ректора на УНСС.

2. Кратка информация за кандидатите в конкурса

Кандидатът Христо Василев Проданов притежава образователна и научна степен „доктор“. От 2016 г. е асистент, а от 2018 г. заема академична длъжност „главен асистент“ в секция „Социално-икономически теории“ към катедра „Политическа икономия“ в Общикономически факултет на УНСС. Има солидни познания в широка палитра от проблеми на съвременното развитие на икономиката и съответните политики, свободно ползва три чужди езика не само поради университетското си образование, но и поради непрекъснатото самообучение и самообразование, които реализира в научно-изследователската, преподавателската си дейност и превода на научна литература на български.

3. Изпълнение на изискванията за заемане на академичната длъжност

А. Запозната съм с решението на **ЗАСЕДАНИЕТО НА СЪВЕТА ПО ХАБИЛИТАЦИЯ НА УНСС, проведено на** основание чл.15 от Правилника за дейността на Съвета по хабилитация на УНСС на **10 май 2023 г., отразено в Протокол 6.**

Б. **Изразявам съгласие с решението на Съвета по хабилитация на УНСС, постигнато след тайно гласуване, именно:** Кандидатурата на **гл. ас. д-р Христо Василев Проданов** за участие в конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност Политическа икономия (дигитална икономика), включваща положително становище на Комисията по количествените изисквания за заемане на академични длъжности в УНСС, **съответства на количествените и качествените изисквания, приети от АС.** В същото време бих желала да отбележа, че публикацията под номер 4. “Дигитална политика“, представена

като монография със 100 т., фигурира и под номер 5 като книга със 75 точки. В случая препоръчвам да остане записът под номер 5 и отпадне този, под номер 4.

За качествата на направените публикации съдим от големия брой цитирания - 75 (Цитиране в научни издания, реферирани и индексирани в световни бази данни, в монографии и колективни томове с научно рецензиране, в нереперирани списания с научно рецензиране).

4. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Д-р Проданов има значителен опит в учебно-преподавателската дейност. Аудиторната му заетост е оценена с 221 точки. Разработил е 6 лекционни курса, изнесени в УНСС и в страната. Публикувал е едно Университетско учебно помагало. Студентите високо ценят свободното изложение на материала, неговото богато и съвременно съдържание, което е още един аргумент, че кандидатът е готов за заемане на академичната длъжност „доцент“.

5. Кратка характеристика на представените научни трудове/публикации

За целите на конкурса д-р Проданов е представил хабилитационен труд на тема: „Експоненциалност, конвергентност и подривност на дигиталните технологии, икономики, общества“, в обем от 354 стр. и 16 други публикации. Освен публикациите, представени за конкурса д-р Проданов е приложил и списъци с всички свои публикации. Представени са 3 самостоятелни и една колективна монография, 76 статии и студии, 15 доклада, като и публикации във вестници и други медии, два превода на научни публикации. 149 са цитиранията на трудовете на д-р Проданов. Представени са и 3 публикувани рецензии на негови книги.

- ***Могат да се открият следните основни направления в изследователската дейност на кандидата:***

- Дигитализация и макроикономически промени, роля на държавата – въвеждане на безусловен базов доход, намаляване на работното време, данъчно облагане на роботизираните системи и големите дигитални монополи.

- Дигитализация и микроикономически промени (трансформация на организациите; новите технологии, взаимодействия на мрежи).

Тези направления на научни изследвания отговарят на тематиката на конкурса - дигитална икономика.

- ***Най-важните получени научни и/или научно-приложни резултати от изследователската дейност на кандидата. Приемам направената от д-р Проданов справка за оригинални научни приноси за коректна. Сред тях като особено важни според моите разбирания се открояват:***

Характеристика на състоянието и взаимодействието между технологиите, икономиката и политиката. Определя водещата роля на промяната в технологиите за промяна в състоянието и взаимодействието им в исторически план. Илюстрира и доказва въздействието на новите технологии, с акцент върху дигиталните, върху промените в оръдията и предметите на труда, в работната сила и съединението ѝ със средствата за производство, образуващи производителните сили на обществото.

Промяната в тези сили въздейства върху икономическите отношения (**отношенията между хората по повод на производството, разпределението, размяната и потреблението**), които заедно формират начина на производство, определян още като базови икономически отношения в обществото. Те определят промените в надстроечните отношения в обществото, едно от които са тези в сферата на политиката. При теоретичното осмисляне на променящата се икономическа действителност, в резултат на промените в производителните сили в лек увлекателен стил д-р Проданов **предлага своя контекстуална интерпретация на последващата промяна на икономическите (базисните) и надстроечните отношения**. Систематизацията на промените в технологиите и систематизацията на тяхното отражение в обществените отношения и съответни съвременни концепции на практика *привеждат аргументи за валидността на теорията за общественно-икономическите формации в съвременни условия* като акцентира върху връзката на базисните (производствените, определени от тези на производелните сили) отношения и водещата им роля спрямо политическите (в смисъл POLICY, а не POLITICS) отношения като надстроечни отношения.

Аргументирана е потребността от нови области за бъдещи политикоикономически изследвания. При характеристика на причините за промяна на базовите и надстроечните отношения интерес би представлявала интерпретацията им чрез трудовата теория за стойността, теорията за принадлежната стойност, определянето на стойността и цената на стоката работна сила, както и на теорията за намаляващата производителност на труда в резултат на въвеждане на нова техника и технологии, за конкретния и абстрактния труд, за икономията на време и др.

6. Синтезирана оценка на основните научни и научно-приложни приноси на кандидата.

В основната си част хабилитационният труд и приложените публикации за конкурса на д-р Проданов са посветени на характеристиката на състоянието и взаимодействието между развитието на технологиите, с акцент върху дигиталните, икономиката и политиката. Той систематизира огромен обем от резултати от научни изследвания като прави обобщения, включително в исторически план, извежда зависимости, както и собствена интерпретация на постигнатите резултати и прогнози.

7. Нямам критични бележки.

Препоръката ми е при цитиране издания на два езика да се използва официално приетия превод, а не собствен. Напр. в приложената карта за изпълнение на количествените изисквания за заемане на длъжността „доцент“ английският превод на сп. „Икономически изследвания“ е „Economic research“, докато официалното название е „Economic studies“.

8. Заключение

Обобщавайки цялостната дейност на гл.ас. д-р Проданов може да се направи извод, че той е активна творческа личност с реализации **в различни области:**

- *научно-изследователска и публикационната дейност* (публикувани монографии, книги, студии и статии);

- *учебно-преподавателската* работа (разработени и апробирани лекционни курсове и учебни програми);
- *внедрителска дейност* (организиране на научни форуми и др.)

Представената научна продукция в конкурса за академичната длъжност „доцент“ показва защитена активност и професионален опит.

Като имам предвид гореизложеното с пълна убеденост гласувам в Научното жури **със „ЗА“** и предлагам д-р Проданов да бъде избран за академичната длъжност „доцент“ в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. ИКОНОМИКА, специалност Политическа икономия (дигитална икономика), обявен за нуждите на катедра „Политическа икономия“, ОИФ на УНСС.

Подпис:

проф. Д.и.к.н. РОСИЦА ЧОБАНОВА
ИНСТИТУТ ЗА ИКОНОМИЧЕСКИ ИЗСЛЕДВАНИЯ ПРИ БАН

София
11.12.2023

UNIVERSITY OF NATIONAL AND WORLD ECONOMY

S T A T E M E N T

By: Prof. Rossitsa Dobрева Chobanova, PhD, D.Sc. Economic research institute at the BAS.

Scientific specialties: Political economy, National economy (incl. Regional economy and history of national economy), economy and management (by branches).

Regarding: competition for associate professor position (docent) in the scientific specialty "Political Economy (Digital Economy)", professional direction 3.8. Economics, scientific field 3. Social, economic and legal sciences at UNSS.

1. Information about the competition.

The competition has been announced for the needs of the "Political Economy" Department/General Economic Faculty of the UNSS, according to Decision of the AC No. 4./28.06.2023. I participate in the composition of the scientific jury for the competition according to Order No. 2645/13.10.2023 of the Vice Rector of the UNSS.

2. Brief information about the candidates in the competition

The only candidate - Hristo Vasilev Prodanov, holds an educational and scientific degree "doctor" from Sofia University. Since 2016, he has been an assistant, and since 2018 he has held the academic position of "chief assistant" in the "Socio-Economic Theories" section at the "Political Economy" department in the Faculty of General Economics of the UNSS. He has solid knowledge in a wide range of problems of the modern development of the economy and the relevant policies, he is fluent in three foreign languages, not only because of his university education, but also because of the continuous self-study and self-education, which he realizes in his scientific research, teaching activities and the translation of scientific literature in Bulgarian.

3. Fulfillment of the requirements for occupying the academic position

A. I am familiar with the decision of the MEETING OF THE HABILITATION COUNCIL OF THE UNSS, held on the basis of Article 15 of the Regulations for the activities of the Habilitation Council of the UNSS on May 10, 2023, reflected in Protocol 6.

B. I agree with the decision of the Habilitation Council of the UNSS, reached after a secret vote, namely: The candidacy of Ch. Assistant Professor Hristo Vasilev Prodanov, Ph.D., for participation in a competition for the academic position of "docent" in professional field 3.8. Economics, scientific specialty Political economy (digital economy), including a positive opinion of the Commission on the quantitative requirements for occupying academic positions at UNSS, corresponds to the quantitative and qualitative requirements adopted by the AC. Along with this, I would like to point out that the publication under number 4. "Digital Policy", presented as a monograph with 100 points, also appears under number 5 as a book with 75 points. In this case, I recommend keeping the entry under number 5 and dropping the one under number 4.

We judge the quality of the published publications by the large number of citations - 75 (Citing in scientific publications, referenced and indexed in global databases, in monographs and collective volumes with scientific review, in non-refereed journals with scientific review).

4. Evaluation of teaching and learning activity

Dr. Prodanov has considerable experience in educational and teaching activities. His auditory employment was evaluated with 221 points. He has developed 6 lecture courses, delivered at UNSS and in the country. He has published a University study guide. Students highly appreciate the free exposition of the material, its rich and modern content, which is another argument that the candidate is ready to occupy the academic position of "associate professor".

5. Brief description of the presented scientific works/publications

For the purposes of the competition, Dr. Prodanov submitted a habilitation thesis on the topic: "Exponentiality, convergence and subversiveness of digital technologies, economies, societies", in a volume of 354 pages and 16 other publications. In addition to the publications presented for the competition, Dr. Prodanov has also attached lists of all his publications. 3 individual and one collective monograph, 76 articles and studies, 15 reports, as well as publications in newspapers and other media, two translations of scientific publications are presented. 149 are the citations of Dr. Prodanov's works. 3 published reviews of his books are also presented.

• The following main directions in the candidate's research activity can be distinguished:

- Digitization and macroeconomic changes, role of the state – introduction of unconditional basic income, reduction of working hours, taxation of robotic systems and large digital monopolies.

- Digitalization and microeconomic changes (transformation of organizations; new technologies, network interactions).

These areas of scientific research correspond to the theme of the competition - digital economy.

- The most important scientific and/or scientific-applied results obtained from it. I accept the one made by Dr. Prodanov's reference to original scientific contributions as correct. Among them, the following stand out as particularly important:

Characterization of the state and interaction between technology, economy and policy. Defines the leading role of change in state-changing technologies and their interaction historically. Illustrates and demonstrates the impact of new technologies, with an emphasis on digital, on changes in the tools and objects of labor, in the workforce and its union with the means of production that form the productive forces of society. The change in these forces affects economic relations (relationships between people regarding production, distribution, exchange and consumption) which together form a new mode of production, also defined as fundament for society development. They determine the changes in superstructural relations in society, one of which are those in the sphere of politics.

In the theoretical understanding of the changing economic reality, as a result of the changes in productive forces, Dr. Prodanov offers his contextual interpretation of the subsequent change of the economic (basic, fundamental) and superstructure relations in a slightly engaging style. The systematization of changes in technologies and the systematization of their reflection in social relations and relevant modern concepts in practice bring arguments for the validity of the theory of socio-economic formations in modern conditions by emphasizing the connection of the basic (production, determined by those of the produced forces) relations and their leading role in relation to political (in the sense of POLICY, not POLITICS) relations as superstructure interactions. The need for new areas for future political economy research is argued. When characterizing the reasons for changing basic and superstructure relations, it would be interesting to interpret them through the labor theory of value, the theory of surplus value, the determination of the value and price of the commodity labor power, the theory of decreasing labor productivity as a result of the introduction of new technology and technology, to save time, etc.

6. Synthesized evaluation of the main scientific and scientific-applied contributions of the candidate

In its main part, the habilitation thesis and the attached publications for the competition of Dr. Prodanov are dedicated to the characterization of the state and interaction between the development of technologies, with an emphasis on digital, economy and policy.

He systematizes a huge volume of scientific research results by making generalizations, including in historical terms, “path dependencies”, as well as his own interpretation of the achieved results and predictions.

7. I have no critical notes.

My recommendation is to use the officially accepted translation, not his own, when citing publications in two languages. E.g. in the attached table for the fulfillment of the quantitative

requirements for the position of associate professor, the English translation of the journal "Economic research" is "Economic research", while the official name is "Economic studies".

8. Conclusion

Summarizing the overall activity of the Chief Assistant. Dr. Prodanov, it can be concluded that he is an active creative person with realizations in various fields:

- research and publication activity (published monographs, books, studies and articles);
- teaching and learning work (developed and approved lecture courses and curricula);
- implementation activity (organization of scientific forums, etc.)

The presented scientific production in the competition for the academic position "docent" has shown professional experience.

Bearing in mind the above, with full conviction I vote "YES" in the Scientific Jury. I propose. Dr. Prodanov to be elected to the academic position of "associate professor" in the field of higher education 3. Social, economic and legal sciences, professional direction 3.8. ECONOMICS, specialty Political Economy (digital economy), announced for the needs of the Department of Political Economy of the UNSS.

Signature:

Prof. D.Sc. Ph.D. ROSSITSA CHOBANOVA

ECONOMIC RESEARCH INSTITUTE AT BAS

Sofia, 10.12.2023